

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIJALISTA CRNE GORE

POSŁANICKI KLUB

81000 Podgorica
Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLIJENO:	21.06	20 19	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/19-17		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Obavještavam Vas, da će na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista, poslanik Radule Novović, postaviti pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, Dušku Markoviću, na Osmoj - posebnoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, koja je zakazana za 26. jun 2019. godine.

PREDSJEDNIK KLUBA

Nikola Rakočević

DPS

DEMOKRATSKA PARTIJA
SOCIJALISTA CRNE GORE

POSŁANICKI KLUB

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

81000 Podgorica

Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 10

tel: 020/ 242 161

faks: 020/ 247 572

e-mail: klub.dps@skupština.me

Broj: _____

Datum, _____

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Poštovani predsjedniče Vlade Crne Gore, gospodine Markoviću,

Koji su konkretni rezultati i efekti sprovedene reforme obrazovnog sistema i generalno Vladine politike u oblasti obrazovanja?

Imajući u vidu da je obrazovanje prepoznato kao jedan od prioriteta Vlade, koje aktivnosti se mogu očekivati u narednom periodu u cilju daljeg poboljšanja kvaliteta obrazovanja, a naročito u dijelu unapređenja predškolske i školske infrastrukture?

Obrazloženje:

U fokusu rada Vlade, od njenog formiranja pa do danas, u vrhu prioriteta je unapređenje kvaliteta obrazovnog sistema. S tim u vezi, obrazovanje se posmatra kao ključni faktor društvenog razvoja.

Usvajanjem seta zakona 2017. godine i to Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, Zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju odraslih, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vaspitanju i obrazovanju

djece sa posebnim obrazovnim potrebama, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, izvršena je reforma na svim nivoima obrazovanja u Crnoj Gori. Navedena reforma podrazumijevala je stvaranje dostupnijeg besplatnog obrazovnog sistema, bolje usklađivanje obrazovanja sa potrebama tržišta rada i stvaranje uslova za sticanje i praktičnu primjenu teorijskih znanja i vještina.

Da li su, navedeni, postavljeni ciljevi obrazovne reforme i ostvareni i da li ste zadovoljni postignutim efektima po učenike i studente?

Takođe, istakao bih da je Demokratska partija socijalista, kao najveći politički subjekt u Crnoj Gori, u svom programu, dala posebno mjesto obrazovanju, što je sasvim razumljivo, jer živimo u ambijentu stalnih inovacija i nesumnjivo da sistem obrazovanja predstavlja jednu od ključnih poluga razvoja.

Svjesni smo i činjenica da izazovi brzog razvoja novih znanja i tehnologija, proces globalizacije, demografski trendovi, česte promjene potreba tržišta rada, rastuća težnja za visokokvalifikovanom radnom snagom i proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, nameću nužnost cjeloživotnog učenja i uspostavljanja fleksibilnog, otvorenog, prohodnog sistema obrazovanja.

U tom kontekstu - koje aktivnosti se mogu očekivati u narednom periodu u cilju daljeg poboljšanja kvaliteta obrazovanja?

POSLANIK

Radule Novović

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	12. 7. 20 19 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	01-61-1/19-17/21
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 01-2017

Podgorica, 5. jul 2019. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 26. juna 2019. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

S uvažavanjem,

Duško Marković

POSLANIČKO PITANJE

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Poštovani predsjedniče Vlade Crne Gore, gospodine Markoviću,

Koji su konkretni rezultati i efekti sprovedene reforme obrazovnog sistema i generalno Vladine politike u oblasti obrazovanja?

Imajući u vidu da je obrazovanje prepoznato kao jedan od prioriteta Vlade, koje aktivnosti se mogu očekivati u narednom periodu u cilju daljeg poboljšanja kvaliteta obrazovanja, a naročito u dijelu unapređenja predškolske i školske infrastrukture?

OBRAZLOŽENJE

U fokusu rada Vlade, od njenog formiranja pa do danas, u vrhu prioriteta je unapređenje kvaliteta obrazovnog sistema. S tim u vezi, obrazovanje se posmatra kao ključni faktor društvenog razvoja.

Usvajanjem seta zakona 2017. godine i to Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, Zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju odraslih, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vaspitanju i obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o gimnaziji i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, izvršena je reforma na svim nivoima obrazovanja u Crnoj Gori. Navedena reforma podrazumijevala je stvaranje dostupnijeg besplatnog obrazovnog sistema, bolje usklađivanje obrazovanja sa potrebama tržišta rada i stvaranje uslova za sticanje i praktičnu primjenu teorijskih znanja i vještina.

Da li su, navedeni, postavljeni ciljevi obrazovne reforme i ostvareni i da li ste zadovoljni postignutim efektima po učenike i studente?

Takođe, istakao bih da je, Demokratska partija socijalista, kao najveći politički subjekt u Crnoj Gori, u svom programu, obrazovanju dala posebno mjesto, što je sasvim razumljivo, jer živimo u ambijentu stalnih inovacija i nesumnjivo da sistem obrazovanja predstavlja jednu od ključnih poluga razvoja.

Svjesni smo i činjenica da izazovi brzog razvoja novih znanja i tehnologija, proces globalizacije, demografski trendovi, česte promjene potreba tržišta rada, rastuća težnja za visokokvalifikovanom radnom snagom i proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, nameću

nužnost cjeloživotnog učenja i uspostavljanja fleksibilnog, otvorenog, prohodnog sistema obrazovanja.

U tom kontekstu - koje aktivnosti se mogu očekivati u narednom periodu u cilju daljeg poboljšanja kvaliteta obrazovanja?

ODGOVOR

Poštovani poslaniče Novoviću,

Više puta sam ponovio, pa i u ovom Domu, da je ulaganje u razvoj mladih, kroz obrazovanje, jedan od prioriteta Vlade.

Cilj nam je jasan i precizno postavljen: Crna Gora mora imati kvalitetan sistem obrazovanja, koji će biti upodobljen i kompatibilan sa sistemima obrazovanja modernih i razvijenih država. U realizaciji ovog cilja nećemo se, ni u jednom segmentu, zadovoljiti brzim ili polovičnim rješenjima.

S druge strane, naša prosvjeta treba biti temelj i ogledalo državnog identiteta Crne Gore. Ona na najrječitiji način govori o onome što istorijski jesmo, i onome čemu težimo u savremenom dobu.

Sa zadovoljstvom mogu da kažem da ću u odgovoru na Vaše pitanje moći da budem vrlo konkretan i da iznesem mjerljive podatke i činjenice koji na najbolji način svjedoče o postignutim rezultatima u ovoj oblasti, kao i o daljim planovima.

U želji da poboljšamo kvalitet obrazovanja, da ga učinimo dostupnim svima pod jednakim uslovima nezavisno od materijalnog statusa, ali i usklađenijim sa tržištem rada kako bismo dobili konkurentna i primjenjiva znanja i vještine, krenuli smo u zakonodavnu reformu svih nivoa obrazovanja na način što smo izmijenili sistemske zakone o kojima ste Vi govorili. Vlada ih je predložila Parlamentu, ali jednako je taj posao zasluga i prethodne Vlade i prethodnog ministra prosvjete.

Danas, dvije godine od usvajanja seta zakona, imamo sasvim dovoljno argumenata na osnovu kojih možemo sa zadovoljstvom govoriti o rezultatima sprovedene reforme.

Međutim, uprkos brojnim uspjesima koje smo ostvarili, moramo biti svjesni da je unapređenje obrazovanja višegodišnji posao, koji zahtijeva vrijeme da bi brojne započete aktivnosti imale još vidljiviji rezultat.

Rezultate ozbiljne obrazovne reforme prepoznala je i Evropska komisija u svoja posljednja dva izvještaja o Crnoj Gori, u kojima je ovaj sektor veoma pozitivno ocijenila.

Počecu od rezultata postignutih u dijelu predškolskog obrazovanja. Reformski pristup predškolskom obrazovanju, koji je imao za cilj da dopre do svakog djeteta, uspješno se realizuje. Za manje od tri godine uspjeli smo da učešće djece starije od tri godine podignemo sa 50% na čak 73% obuhvaćenih predškolskim vaspitanjem. Doprinos širenju ovog obuhvata ostvaren je i otvaranjem takozvanih interaktivnih službi, koje vrše funkciju vrtića u udaljenim područjima. U ovom trenutku aktivno je 37 takvih interaktivnih službi u 16 opština.

Iako je bilo sumnji, pa čak i otvorenog negodovanja povodom uvođenja engleskog jezika u vrtiće za djecu stariju od tri godine, taj korak se pokazao opravdanim.

Insistiranje na kompetencijama iz najzastupljenijeg stranog jezika nastavljeno je i kroz osnovnu školu gdje ne samo da je predmet Engleski jezik uveden kao obavezan od prvog razreda, već je u toku implementacija projekta dvojezične nastave u osam odjeljenja.

Reforma je akcent stavila i na informatička znanja đaka, te je, zahvaljujući Britanskom savjetu, mikrobot računar uveden u crnogorske škole. Plan je da svaka osnovna škola dobije mikrobot računare. Smanjen je obim gradiva u osnovnim školama, ali i broj učenika po odjeljenju na maksimalnih 28, kako bi se olakšao rad u učionici.

Važno je napomenuti da smo u ovom dvoipogodišnjem periodu značajno unaprijedili inkluzivno obrazovanje, na način što smo sistemski uredili pitanja koja se odnose na asistente u nastavi.

Takođe i da su u sistem uvedeni medijatori, čija je uloga povezivanje djece pripadnika romsko-egipćanske populacije s obrazovnim sistemom i praćenje izvršavanja njihovih obaveza u školi.

Sve ovo što sam naveo podrazumijevalo je dodatna izdvajanja iz budžeta, ali ih mi u Vladi ne vidimo kao trošak, već kao ulaganje u ono najvrjednije, a to je učenik i njegovo znanje.

Poslaniče Novoviću,

Bez dileme mogu reći da je najveći iskorak učinjen u oblasti srednjeg stručnog obrazovanja, gdje krupnim koracima idemo ka značajno kvalitetnijem povezivanju obrazovanja i tržišta. Nijesmo slučajno naš fokus interesovanja usmjerili upravo na ovaj nivo obrazovanja. Prije svega, smanjili smo predrasude prema stručnim školama, pa sada i odlični đaci pokazuju interesovanje za srednje stručne škole.

Započeta je primjena dualnog obrazovanja, koje je za veoma kratko vrijeme pokazalo impresivne rezultate. Za svega dvije godine njegove primjene, u dualni oblik obrazovanja će od septembra biti uključeno preko 800 učenika, koji obavljaju praktičnu nastavu kod preko 250 poslodavaca. Posebno smo ponosni što do sada nije pristigla nijedna primjedba na način funkcionisanja ovog sistema, bilo od poslodavaca bilo od đaka, što je jasan indikator pravilnog pristupa.

Takođe, povećan je broj učenika na trećem stepenu srednjih stručnih škola za preko 200% u odnosu na prethodnu godinu. Tačnije, u školskoj 2016/2017. godini na programe trećeg stepena upisano je 566 učenika, a školske 2018/2019. godine čak 1.561 učenik.

Gimnazijama je, sa ciljem bolje profilacije najboljih, data zakonska mogućnost za uvođenje specijalističkih odjeljenja. Pokazalo se da je i ovaj potez išao u susret realnim potrebama, jer će takva odjeljenja od naredne školske godine, pored podgoričke gimnazije, imati i gimnazije u Nikšiću, Kotoru i Herceg Novom.

Poštovani poslanici,

Kvalitetan obrazovni sistem mora biti u stanju da prepozna, ali i da na adekvatan način nagradi one najbolje. Zato smo osnovali Fond za kvalitet i talente, iz koga je transparentno i po odlukama multiresorske komisije, dodijeljeno 500 nagrada najboljim nastavnicima i đacima, za šta ćemo svake godine izdvajati po najmanje pola miliona eura. Dakle, sa ovim što smo započeli ove godine, nastavice i u narednom periodu.

Iskorak po kojem smo jedinstveni u regionu napravljen je uvođenjem besplatnih osnovnih i master studija, tako će ove godine biti upisana treća generacija studenata koji ne plaćaju školarinu, tačnije njih oko 3.500. Uvedena je obavezna praksa na svim fakultetima u obimu od 25%, za čiju punu implementaciju je potrebno duže vrijeme, pa će novi koncept u potpunosti i optimalno biti realizovan u narednom periodu.

Na Univerzitetu Crne Gore je 160 nastavnih programa reformisano po novom modelu studija, i prilagođeno najboljoj evropskoj praksi, dok se na ostalim ustanovama visokog obrazovanja u toku ove godine očekuje oko 50 akreditacija studijskih programa po novom modelu.

Analizirali smo i sprovođenje Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem i prvi rezultati pokazuju da je oko 50% korisnika Programa nastavilo radni angažman.

Dakle, obrazovanje i stručno osposobljavanje dali su rezultat koji su prepoznali poslodavci. Na taj način doprinijeli smo rastu zaposlenosti nudeći tržištu mlade i stručne ljude.

Imajući u vidu ove rezultate, uz usvajanje Zakona o akademskom integritetu koji nemaju ni mnogo razvijenije zemlje od naše, pribavljanje softvera protiv plagijarizma za sve fakultete, te osnivanje Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, možemo reći da je crnogorsko visoko obrazovanje dobilo novi kvalitet. Budžet Univerziteta je u mandatu ove Vlade povećan za cijelih 6 miliona više nego što je bio u prvoj godini nakon obnove nezavisnosti.

U odnosu na drugi dio pitanja, konstatovao bih da su infrastrukturni projekti poseban segment djelovanja Ministarstva i Vlade u cjelini, čemu posvećujemo posebnu pažnju. Tekući budžet Ministarstva prosvjete namijenjen za investiciono održavanje objekata, uvećan je za preko 30%.

U prethodne dvije i po godine završena je izgradnja vrtića u Zagoriču, Starom aerodromu, sada i u Tuzima. Brojni postojeći objekti su adaptirani za boravak djece, što je sve zajedno rezultiralo otvaranjem 1.500 mjesta za djecu u vrtićima širom Crne Gore.

Završena je i Srednja mješovita škola u Golubovcima, u koju je uloženo preko 4,5 miliona eura, a u toku su i radovi na novoj zgradi škole „Dušan Korać” u Bijelom Polju. Rekonstruisano je preko 150 objekata obrazovne infrastrukture u posljednje dvije i po godine. Značajno je unaprijeđena školska sportska infrastruktura, za koju smo izdvojili preko milion eura, i gdje svoj doprinos u svjetlu odgovornog ulaganja državnog novca daje i Ministarstvo sporta i mladih.

U narednim godinama ulazimo vjerovatno u najveći investicioni ciklus u oblasti obrazovanja do sada! Realizovaće se 38 kapitalnih projekata, od kojih su 21 novi projekti, i za koje će ukupno biti izdvojeno po raznim osnovima preko 50 miliona eura.

Od ovih sredstava, u dogledno vrijeme, planirana je izgradnja nove gimnazije u Podgorici, škole u Tološima, na Zabjelu, u City kvartu, na Karabuškom polju u Tuzima, u Rožajama, zatim vrtića u Bijelom Polju, Beranama, Plavu, Pljevljima, Baru, Ulcinju, Rožajama, i pet vrtića u Podgorici. Konkretno u ovoj godini, očekuje se početak izgradnje četiri nova vrtića.

Dobijam inicijative iz raznih krajeva Crne Gore i dijaspore o spremnosti da otvaramo škole i vrtiće uz njihovu finansijsku podršku i učešće. Bavićemo se i tim pitanjima, jer treba da budemo odgovorni prema svakoj inicijativi koja se tiče obrazovanja naših najmlađih.

Uz plan za obnovu školskog inventara vrijednosti 4 miliona eura, te opremanje škola informatičkom opremom kroz kreditna sredstva vrijednosti oko 3,5 miliona eura u narednoj školskoj godini, kao i nabavku opreme za srednje stručne škole ukupne vrijednosti oko 2 miliona eura, zatim nabavku 30 novih školskih kombi vozila, za šta smo izdvojili 1,7 miliona eura, vjerujem da demonstriramo jasan odnos ove Vlade prema obrazovanju: gradimo sposobno i zdravo društvo, zasnovano na znanju!

Na kraju, poslaniče Novoviću,

Vjerujem da su rezultati dosadašnje reforme obrazovanja jasan pokazatelj da smo na dobrom putu.

Razumije se, ne želimo da se na ovome zaustavimo!

Posebno želim da istaknem da ćemo reformom obrazovanja, profesionalnim usavršavanjem nastavnog kadra i novim modelom nagrađivanja i stimulisanja za bavljenje prosvjetnim pozivom, u ovu važnu društvenu oblast uključiti one koji su najbolji.

A svakako ćemo se posebno fokusirati na materijalni položaj profesora, nastavnika i svih zaposlenih u prosvjeti. Na tome već radimo. U periodu prethodne tri godine, 318 prosvjetnih radnika riješilo je stambeno pitanje pod povoljnim uslovima. A po prvi put počeli smo da izdvajamo 70.000 eura godišnje za stambene potrebe zaposlenih u domovima učenika i studenata.

Vlada će, dakle, podstaći proces obnove društvenog ugleda i autoriteta prosvjetnih radnika, jer bez njihove posvećenosti nema razvoja zasnovanog na znanju i najboljim evropskim praksama. Oni obrazuju buduće građane Evropske unije i svijeta, i naša je obaveza da im obezbijedimo najbolje uslove.

Hvala na pažnji!